

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R. - I. s.R..o.**, so sídlom N., R., IČO: X., zastúpeného J. L. C., advokátom so sídlom H., R., proti žalovanému **Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky** (pôvodne Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky), so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/223/13515-88018/2010/990057-r zo dňa 10. augusta 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. októbra 2011, č. k. 7S/13917/2010-70, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. októbra 2011, č. k. 7S/13917/2010-70, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 7S/13917/2010-70 zo dňa 14. októbra 2011 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca dňa 13. septembra 2010 podal žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. I/223/13515-88018/2010/990057-r zo dňa 10. augusta 2010, ktorým tento ako odvolací orgán potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Rožňava, dodatočný platobný výmer č. 728/230/13373/10/Hliv zo dňa 17. mája 2010, ktorým vyrubil žalobcovi rozdiel dane

z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrt'rok 2008 v sume 656 704,17 €. Dňa 23. novembra 2010 požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a v podanej žiadosti poukázal na zlú finančnú situáciu žalobcu. Ďalej uviedol, že dňa 6. decembra 2010 žalobca súdu predložil súvahu k 31. decembru 2009, výkaz ziskov a strát k 31. decembru 2009 a daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009. Zo súvahy k 31. decembru 2009 vyplynulo, že majetok žalobcu je v hodnote 4 716 701 €, pričom zo strany pasív súvahy je zrejmé, že záväzky žalobcu sú vo výške 4 720 855 €. Vlastné imanie žalobcu tvorí sumu 4154 €. Daňové priznanie za rok 2009 uvádza rozdiel medzi príjmami a výdavkami žalobcu vo výške 39 734,27 € a účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok sú vo výške 651 €. Dodal, že žalobca v konaní pred Krajským súdom v Košiciach, vedenom pod sp. zn. 6S/19754/2010 nebol úspešný (zdaňovacie obdobie III. štvrt'rok 2008).

Po odcitovaní ustanovenia § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) súd prvého stupňa uviedol, že skúmal, či priznanie oslobodenia odôvodňujú pomery účastníka. Poukázal na skutočnosť, že súdny poplatok v danom prípade predstavuje sumu 66 €, pričom majetok žalobcu ako právnickej osoby vysoko preyšuje uvedenú čiastku. Dospel k záveru, že bez ohľadu na vyššie uvedené, žalobca svoju insolventnosť náležitým spôsobom nezdôvodnil a ani nesprístupnil údaje o stave bankového účtu ku dňu splatnosti súdneho poplatku, resp. podania žaloby na súd, preto oslobodenie od súdneho poplatku žalobcovi nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov. V dôvodoch odvolania poukázal na skutočnosť, že uvedenou sumou 4154 €, tvoriacou vlastné imanie spoločnosti v zmysle predloženej súvahy, disponoval k 31. decembru 2009, čo je takmer rok po tom, ako bola žaloba podaná na súd (zrejme mal na mysli rok pred tým, nakoľko žaloba bola podaná 13. septembra 2010) a za tú dobu sa zmenili okolnosti tak, že z bonitnej spoločnosti sa dostali takmer do krachu. Namietal, že úlohou súdu pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov je skúmať pomery účastníka konania v čase, kedy o oslobodenie žiada a nie v čase niekoľko mesiacov predtým, kedy mohli byť pomery účastníka diametrálne odlišné. Podľa

žalobcu uznesenie krajského súdu je preto v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Vo vzťahu k záveru krajského súdu, že žalobca nesprístupnil údaje o stave bankového účtu ku dňu splatnosti súdneho poplatku, uviedol, že súd mal možnosť, aby si tento stav od príslušného peňažného ústavu vyžiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že žalobca žalobou doručenou súdu dňa 13. septembra 2010 sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. I/223/13515-88018/2010/990057-r zo dňa 10. augusta 2010, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Rožňava č. 728/230/13373/10/Hliv zo dňa 17. mája 2010. Týmto dodatočným platobným výmerom Daňový úrad Rožňava vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2008 v sume 656 704,17 €. Žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov podaním doručeným Krajskému súdu v Košiciach dňa 23. novembra 2010 s odôvodnením, že žalobca ako obchodná spoločnosť sa nachádza v zlej finančnej situácii, nie je schopný plniť si záväzky a ani súdny poplatok v stanovenej výške nie je schopný uhradiť.

V správnom súdnictve preskúmajajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (piata časť, prvá hlava, § 244 ods. 1 O.s.p.).

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 138 ods. 1 (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Zákonodarca v citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Taktiež je potrebné prihliadnuť k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade je potrebné prihliadať na osobitné postavenie účastníka konania ako právnickej osoby t.j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka a charakter konania, podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Podnikanie treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo i k strate. Okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti, alebo že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Podnikateľské riziko nie je možné prenášať na štát. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že ak ide o okolnosti, ktoré sú dané takmer vo všetkých konaniach, v ktorých vystupujú ako účastníci konania podnikatelia vykazujúci stratu namiesto zisku, ako jedného zo základných pojmových znakov podnikania a pokiaľ by zákonodarca okolnostiam takejto povahy pripisoval význam z hľadiska oslobodenia od platenia súdneho poplatku, vyjadril by to legislatívne zaradením týchto konaní, či účastníkov do ustanovení, ktoré upravujú vecné alebo osobné oslobodenie od súdneho poplatku v § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Ako však vyplýva z obsahu právnych noriem ustanovených v § 4 ods. 1, 2 zákonodarca týmto okolnostiam neprpisuje naznačený význam. Pomery žalobcu ako právnickej osoby by odôvodňovali

oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ by sa dostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodov, ktoré by neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napr. z dôvodu vyššej moci.

Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia a vyššie uvedených zásad Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalobca nesplnil zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, pričom nemožno opomenúť ani výšku súdneho poplatku, ktorá činí 66 €.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/13917/2010-70 zo dňa 14. októbra 2011 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech a žalovanému náhrada trov konania neprináleží (§ 250k, § 224 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 17. mája 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská